



Opgroeien in een ingewikkelde wereld

***over Hoop, Optimisme &
het belang van
Pedagogische Verbindingen***



Universiteit Utrecht

Prof.dr. Micha de Winter

Lea Dasberg (Pedagogie in de schaduw van 2000, of: Hulde aan de hoop; 1980)



Jonge mensen hebben hoop en perspectief nodig, optimisme en levenslust



- De manier waarop kinderen de wereld leren zien hangt in sterke mate af van de manier waarop opvoeders die wereld presenteren
- Lange tijd hebben we kinderen geprobeerd af te schermem van de maatschappelijke realiteit ('Jeugdland', "grootbrengen door kleinhouden")
- We moeten sociale en politieke problemen niet gaan verdoezelen voor kinderen, maar we moeten ze wél voor hen pedagogisch gaan vertalen, d.w.z.:
- Presentatie van leed en onrecht gepaard laten gaan met presentatie van hoop en mogelijkheden tot verbetering



“first of all, public education at any level should cultivate the ability to imagine the experiences of others and to participate in their suffering”

(Martha Nussbaum: *Cultivating Humanity*)



Hannah Arendt: “enlarged mentality”

- Om over anderen te kunnen oordelen en om diversiteit te kunnen ‘waarderen’
- moeten mensen verbeeldingskracht ontwikkelen:
- ‘to go visiting’ in the thoughts of others
- Alleen op die manier kan worden vermeden dat de ‘waarheden’ van sommigen verworden tot totalitarisme.



Hoopgeevende Sociale Pedagogiek:

- **H**andelingsperspectieven cultiveren
- **O**nderbreken van impulsieve oordelen
- **O**ptimisme voorleven
- **P**articipatie bevorderen



Wat hebben kinderen nodig?

- Gezaghebbende gemeenschappen, betrokken volwassenen
- 'Rijke' sociale netwerken
- Een coherente pedagogische omgeving
- Lange termijn perspectief op ontwikkeling en democratisch burgerschap
- Acceptatie van verschil, dus:
- Niet voor alles etiketten en professionals



Opvoeden lijkt privé-project

- Terwijl in opvoeding én ontwikkeling juist de kwaliteit van relaties tussen de diverse opvoeders een essentiële rol speelt!
- Ouders en scholen lijken elkaars tegenstanders te worden, en dat is pedagogisch funest!
- Ontwikkeling van kinderen hangt samen met kwaliteit ouderbetrokkenheid



Opvoeding is een strijdtoneel

- Vrijheid & grenzen stellen
 - Cultuurbehoud & cultuurvernieuwing
 - Hier en Nu & toekomst-oriëntatie
-
- Wij problematiseren en etiketteren liever dan 'opvoedingsstrijd' te leveren....



Sociale verbondenheid (`connectedness`)

- Waardering & respect, `welkom zijn`
- Positieve verwachtingen
- Non-discriminatie
- `er wat toe doen` in je omgeving;
actieve betrokkenheid
- Doorslaggevend voor
maatschappelijke kansen,
gezondheid, ontwikkeling etc.



Sociale verbinding: Bonding & Bridging

